

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/1373/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6313212412
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ferdinand Zimmermann
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6313212412.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ferdinanda Zimmermanna a sudcov JUDr. Danice Kočíčkovej a JUDr. Amy Odalošovej v právnej veci navrhovateľa: Československá obchodní banka, a. s., Praha 5, Radlická 333/150, IČO: 00 001 350, Česká republika, zast. Mgr. Peter Olejár, usadený euroadvokát, so sídlom Mikulášska 29, Bratislava, adresa na doručovanie: Táboritská 23/1000, Praha 3, proti odporcovi: F. N., nar. XX. XX. XXXX, bytom B., N. XXX/XX, J. republika, o zaplatenie 20 599,64 Kč s prísl., o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Brezno č. k. 5C/19/2013-66 zo dňa 06. 06. 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu v napadnutej časti potvrdzuje.

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd rozhodol tak, že: „Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi sumu 15.942,87 Kč, kapitalizovaný úrok vo výške 525,31 Kč, kapitalizovaný úrok z omeškania vo výške 1.798,04 Kč spolu so 7,05 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 15.942,87 Kč od 16.10.2013 do zaplatenia, v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku. V prevyšujúcej časti návrh zamieta. Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi trovy konania spočívajúce v zaplatenom súdnom poplatku vo výške 28,62 Eur a v trovách právneho zastúpenia vo výške 88,40 Eur, v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku“.

V odôvodnení rozhodnutia prvostupňový súd uviedol: „Navrhovateľ sa podaným návrhom po čiastočnom späťvzatí domáhal uloženia povinnosti odporcovi zaplatiť mu 20.599,64 Kč s prísl., ako aj náhrady trov konania na tom právnom základe, že navrhovateľ uzavrel s odporcom dňa 22.02.2008 Zmluvu o úvere č. 002671493R, na základe ktorej bol odporcovi poskytnutý úver vo výške 50.000,-Kč, ktorý bol úročený pevnou úrokovou sadzbou 10,90 % ročne. Tento úver sa odporca zaviazal vrátiť v 60 mesačných splátkach po 1.083,-Kč vždy k 15. dňu v mesiaci, prvá splátka mala byť zaplatená dňa 15.03.2008 a posledná dňa 15.02.2013. Vzhľadom na to, že odporca čerpal finančné prostriedky, ktoré však nevrátil riadne a včas v súlade so zmluvou, navrhovateľ prehlásil svoje pohľadávky za splatné dňa 15.04.2012, o čom odporcu písomne informoval a vyzval ho k úhrade dlžnej sumy. Odporca dlh nezaplatil, preto sa navrhovateľ domáhal vrátenia finančných prostriedkov súdnou cestou a žiadal, aby súd odporcu zaviazal zaplatiť mu 20.599,64 Kč spolu s úrokom vo výške 10,90 % ročne zo sumy 14.246,20 Kč od 16.10.2013 do zaplatenia, s 7,05 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 15.942,87 Kč od 16.10.2013 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania.

Okresný súd v skrátenej konaní vydal platobný rozkaz sp. zn. 5C/19/2013 zo dňa 02.12.2013, ktorý pre nemožnosť doručenia odporcovi do vlastných rúk bol uznesením tej istej spisovej značky zo dňa 13.03.2014 rušený.

Po zistení pobytu odporcu mu bol dňa 23.04.2014 doručený opis návrhu spolu s prílohami do vlastných rúk a s uznesením, aby sa vyjadril k návrhu. Napriek tejto skutočnosti sa k návrhu nevyjadril.

Vzhľadom na to, že ide o drobný spor, súd podľa § 115a Občianskeho súdneho poriadku rozhodoval bez nariadenia pojednávania.

Súd vykonal dokazovanie listinnými dokladmi obsahnutými v spise tunajšieho súdu sp. zn. 5C/19/2013, a to návrhom na začatie konania, zmluvou o ČSOB spotrebiteľskom úvere, prihláškou k poisteniu, obchodnými podmienkami pre ČSOB spotrebiteľské úvery, všeobecnými obchodnými podmienkami ČSOB, oznámením o zosplatnení úveru zo dňa 15.04.2012, poslednej výzvy na zaplatenie dlžnej čiastky zo dňa 18.03.2012, opakovanej výzvy na zaplatenie dlžnej čiastky zo dňa 16.02.2012 a platobnou históriou a návrhu navrhovateľa v časti vyhovel.

Podľa čl. 3 bod 1 veta prvá Dohovoru o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky, zmluva sa spravuje právnym poriadkom, ktorí si zvolia účastníci konania.

Podľa bodu 1 Všeobecných obchodných podmienok ČSOB, právne vzťahy medzi ČSOB, a.s. a právnickou alebo fyzickou osobou pri poskytovaní služieb, produktov a uzatváraní bankových obchodov v rámci predmetu činnosti ČSOB sa riadi právom Českej republiky.

Podľa bodu 2 Všeobecných obchodných podmienok ČSOB sa tieto všeobecné obchodné podmienky vzťahujú na všetky zmluvné vzťahy medzi ČSOB a právnickou alebo fyzickou osobou, ktorej ČSOB poskytuje bankové služby.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskými smlouvami jsou smlouvy kupní, smlouvy o dílo, případně jiné smlouvy, pokud smluvními stranami jsou na jedné straně spotřebitel a na druhé straně dodavatel. Spotřebitelskými smlouvami jsou smlouvy kupní, smlouvy o dílo, případně jiné smlouvy, pokud smluvními stranami jsou na jedné straně spotřebitel a na druhé straně dodavatel.

Podľa § 2 zákona č. 321/2001 Sb. o některých podmínkách sjednávání spotřebitelského úvěru a o změně zákona č. 64/1986 Sb., pro účely tohoto zákona se rozumí

a) spotřebitelským úvěrem poskytnutí peněžních prostředků nebo odložená platba, například ve formě úvěru, půjčky nebo koupě najaté věci, za které je spotřebitel povinen platit. Spotřebitelským úvěrem není 1. platba, kterou spotřebitel platí za nesplnění závazku vyplývajícího ze smlouvy, ve které se sjednává spotřebitelský úvěr,

2. platba, kterou spotřebitel platí mimo kupní cenu, aniž byl na koupi poskytnut spotřebitelský úvěr,

3. platba za převod peněžních prostředků a platba za vedení účtu, který je určen ke splacení spotřebitelského úvěru; to neplatí pro případ, kdy tato platba je nepřiměřeně vysoká a kdy spotřebitel nemá možnost volby způsobu placení; do celkové výše spotřebitelského úvěru se však započítává cena za přijetí platby,

4. platba související s účastí na dohodách, které se přímo neváží na smlouvu, ve které se sjednává spotřebitelský úvěr, a to i tehdy, když tyto dohody mají vliv na podmínky spotřebitelského úvěru,

5. platba za pojištění nebo záruku, pokud se nejedná o pojištění nebo záruku, která má věřiteli zajistit splacení spotřebitelského úvěru v případě smrti spotřebitele, jeho invalidity, pracovní neschopnosti nebo nezaměstnanosti, a to maximálně ve stejné výši, jako je celková výše spotřebitelského úvěru, včetně úroku a jiných plateb spojených s poskytnutím spotřebitelského úvěru,

b) spotřebitelem fyzická osoba, která při uzavírání a plnění smlouvy nejedná v rámci své obchodní nebo jiné podnikatelské činnosti a v jejíž prospěch je spotřebitelský úvěr sjednáván,

c) věřitelem fyzická nebo právnická osoba poskytující spotřebitelský úvěr v rámci své obchodní nebo jiné podnikatelské činnosti nebo sdružení takovýchto osob,

d) roční procentní sazbou nákladů na spotřebitelský úvěr procentní podíl z dlužné částky, který je spotřebitel povinen zaplatit věřiteli za období 1 roku.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka (ďalej len "ObZ"), smlouvou o úvere se zavazuje věřitel, že na požádání dlužníka poskytne v jeho prospěch peněžní prostředky do určité částky, a dlužník se zavazuje poskytnuté peněžní prostředky vrátit a zaplatit úroky.

Z vykonaného dokazovania považoval súd za preukázané, že na základe zmluvy o ČSOB Spotrebiteľskom úvere č. 002671493R zo dňa 22.02.2008 navrhovateľ poskytol odporcovi bezúčelový úver vo výške 50.000,-Kč. Tento úver sa odporca zaviazal vrátiť v 60 mesačných splátkach po 1.083,-Kč vždy k 15. dňu v mesiaci, prvá splátka mala byť zaplatená dňa 15.03.2008 a posledná dňa 15.02.2013. Zároveň sa zaviazal na platenie poplatku za vedenie účtu vo výške 30,-Kč mesačne a platenie poisťného vo výške 55,-Kč mesačne. Úver bol úročený pevnou úrokovou sadzbou 10,90 % ročne pri RPSN 15,88 %. Odporca úver riadne a včas neplácal, preto navrhovateľ dňa 15.04.2012 zosplatnil úver v tom čase vo výške 16.529,18 Kč. Dlžná suma ku dňu 15.10.2013 (k dátumu kapitalizácie) pozostávala z nezaplatenej istiny vo výške 14.246,20 Kč, nezaplatených úrokov vo výške 2.858,73 Kč, úroku z omeškania vo výške 1.798,04 Kč a nezaplatených poplatkov vo výške 1.696,67 Kč. Uvedené skutočnosti boli preukázané zmluvou o úvere, prihláškou k poisteniu, obchodnými podmienkami pre ČSOB spotrebiteľské úvery, všeobecnými obchodnými podmienkami ČSOB, oznámením o zosplatnení úveru, výzvou na zaplatenie dlžnej sumy a výpisom z úverového účtu odporcu. Z týchto dôvodov súd návrhu vyhovel v časti požadovanej nesplatennej istiny vo výške 14.246,20 Kč, poplatkov vo výške 1.696,67 Kč a vyčísleného úroku z omeškania ku dňu 15.10.2013 vo výške 1.798,04 Kč.

Z doloženej platobnej histórie vyplýva, že ku dňu zosplatnenia (15.04.2012) predstavoval dlh odporcu celkovú sumu 16.533,49 Kč, z toho nezaplatená istina predstavovala sumu vo výške 14.246,20 Kč, nabehnuté úroky sumu vo výške 529,62 Kč, úrok z omeškania sumu vo výške 61,-Kč a poplatky sumu vo výške 1.696,67 Kč. Odporca bol v oznámení o zosplatnení vyzvaný na úhradu dlžnej sumy vo výške 16.529,18 Kč, ktorá pozostávala z istiny vo výške 14.246,20 Kč, úrokov vo výške 525,31 Kč, úroku z omeškania vo výške 61,-Kč a poplatkov vo výške 1.696,67 Kč.

Zmluvou o úvere sa dlužník zaväzuje vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť úroky. Dohodnuté úroky sú súčasťou peňažného záväzku dlužníka, preto dôsledkom omeškania s ich platením je zo zákona vyplývajúca povinnosť platiť úroky z omeškania. Avšak dohodnuté úroky z poskytnutých prostriedkov patria veriteľovi iba do splatnosti jeho dlhu. V prípade, že dôjde k splatnosti (v tomto prípade k predčasnej splatnosti) je dlužník v omeškani a musí platiť úroky z omeškania, nie však už nové dohodnuté zmluvné úroky. Tento názor vyplýva aj z ustálenej judikatúry (napr. rozhodnutie NS SR sp.zn. 4Obo 143/98). Z týchto dôvodov súd priznal kapitalizované úroky vyčíslené iba do dňa splatnosti (15.04.2012) vo výške 525,31 Kč a vo zvyšku návrh ohľadom vyčísleného kapitalizovaného úroku ako aj 10,90 % úroku ročne zo sumy 14.246,20 Kč od 16.10.2013 do zaplatenia zamietol.

Odporca sa nespĺnením peňažného záväzku dostal do omeškania. Navrhovateľovi tak vznikol nárok na úrok z omeškania vo výške 7,05 % ročne, ktorý súd priznal zo sumy 15.942,87 Kč od 16.10.2012 až do zaplatenia, teda odo dňa nasledujúceho po dni kapitalizácie vzhľadom na to, že do predmetného dňa už bol úrok z omeškania vyčíslený a žiadaný ako celková suma vo výške 1.798,04 Kč. Výška úroku bola určená v zmysle § 369 ods. 1 ObZ v spojení s § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 1 Nariadenia vlády č. 142/1994 Zb.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku a navrhovateľovi ako účastníkovi v konaní v prevažnej časti úspešnému priznal náhradu trov konania, spočívajúcich v zaplatenom súdnom poplatku vo výške 37,-Eur a trovách právneho zastúpenia vo výške 114,30 Eur (za 2 úkony právnej služby po 39,84 Eur - príprava a prevzatie zastúpenia, podanie návrhu na súd), 2x režijný paušál za rok 2013 po 7,81 Eur v zmysle § 10 ods. 1, § 13a ods. 1 písm. a), c), § 15, § 16 ods. 3, § 18 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. Navrhovateľ žiadal, aby súd odporcu zaviazal na zaplatenie sumy vo výške 20.599,64 Kč, priznaná suma je vo výške 18.266,22 Kč. Vzhľadom na pomer úspechu a neúspechu (88,67 % - 11,33 % = 77,34 %) priznal súd trovy konania tak, že zaplatený súdny poplatok priznal vo výške 28,62 Eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 88,40 Eur, teda trovy konania spolu vo výške 117,02 Eur“.

Proti rozsudku okresného súdu podal navrhovateľ v súlade s § 204 OSP odvolanie a to do výroku o zamietnutí časti návrhu navrhovateľa - nepriznania kapitalizovaného zmluvného úroku vo výške 2333,42

Kč a zmluvného úroku vo výške 10,9 % ročne z čiastky 14 246,20 Kč od 16. 10. 2013 do zaplatenia a v časti zamietnutého zákonného úroku z omeškania vo výške 1 % ročne.

Navrhovateľ uviedol, že podáva odvolanie v súlade s § 205 ods. 2 psím. d) a f) OSP. Súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, v dôsledku čoho došlo k zamietnutiu žaloby v časti.

Navrhovateľ uviedol, že s odporcom uzatvoril zmluvu o úvere. Keďže odporca svoje záväzky včas neplnil, navrhovateľ pristúpil k zosplatneniu úveru a uplatneniu svojho nároku. Okresný súd mu nepriznal nárok na kapitalizovaný zmluvný úrok vo výške 2 333,42 Kč, priznal mu iba nárok na 525,31 Kč. Okresný súd dospel na základe predložených dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 14Co/83/2012, kde v obdobnej veci bolo rozhodnuté tak, že boli priznané úroky po zosplatnení úveru a to až do zaplatenia. Poukázal na to, že v zmluve o úvere v čl. 1.5. a 1.7. bolo dohodnuté, že splátky istiny po termíne splatnosti budú ďalej úročené úrokovou sadzbou uvedenou v čl. 1.1. bod 5. zmluvy o úvere a k tomu navyše sadzbou úrokov z omeškania. V § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka sa uvádza, že úroky v dojednanej výške sa platia od poskytnutia peňažných prostriedkov, nie je tam uvedené do kedy táto povinnosť dlžníka trvá a teda môže byť dohodnutá v zmluve o úvere. Úrok z úveru je vlastne cena (odplata) za užívanie poskytnutých peňažných prostriedkov a preto má dlžník zásadne platiť tento úrok za skutočnú dobu užívania, t. j. do doby skutočného vrátenia úveru veriteľovi. Poukázal tiež na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43Cob/186/2013. Došlo k nesprávnemu zamietnutiu žaloby v časti zmluvných úrokov.

Okresný súd mu priznal úrok z omeškania vo výške 7,05 % ročne, hoci mal nárok na úrok z omeškania vo výške 8,05 % ročne. V tomto prípade je výška úroku z omeškania určená príslušnými právnymi predpismi platnými v Českej republike podľa Nariadenia vlády č. 180/2013 Sb., ktorým bolo zmenené Nariadenie vlády č. 142/1994 Sb. v znení Nariadenia vlády č. 163/2005 Sb a Nariadenia vlády č. 33/2010 Sb. a to v § 1, podľa ktorého: „Výše úrokov z predĺženia odpovedá ročne vyššie repo sadzby stanovené Českou národní bankou pro poslední den kalendářního pololetí, které předchází kalendářnímu pololetí, v němž došlo k predĺženiu, zvýšené o osm percentných bodů“. Toto je účinné od 01. 07. 2013. Vzhľadom na uvedené navrhol rozsudok okresného súdu v napadnutej časti zrušiť a vrátiť vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadril.

Krajský súd ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 212 ods. 1 OSP a bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP rozsudok okresného súdu v súlade s § 219 ods. 1, 2 OSP potvrdil.

Podľa ustanovenia § 219 ods. 1, 2 OSP, odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku i konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že okresný súd v prejednávanej veci zistil skutkový stav v dostatočnom rozsahu, na základe toho dospel ku správnym skutkovým zisteniam a tieto aj správne právne posúdil. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Okresný súd neporušil právo účastníkov konania na spravodlivý proces, pretože v hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť. Naopak, okresný súd ich náležitým spôsobom posúdil súhrnne v celom rozsahu a aj ich náležite vyhodnotil (rešpektujúc zásady formálnej logiky).

Prvostupňový súd je vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení napadnutého rozsudku koherentný, jeho rozhodnutie je konzistentné a jeho argumenty podporujú príslušný záver o odôvodnenosti žaloby žalobcu. Rozsudok okresného súdu je presvedčivý, premisy zvolené v rozsudku, rovnako ako aj závery, ku ktorým dospel, sú racionálne a aj spravodlivé.

Pretože odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku je dostatočne vyčerpávajúce a zodpovedá kritériám uvedeným v ustanovení § 157 ods. 2 OSP, odvolací súd podľa ustanovenia § 219 ods. 2 OSP konštatuje správnosť týchto dôvodov a v podstatných bodoch na ne odkazuje. Odvolací súd na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku preto poukazuje len na určité najzásadnejšie aspekty, ktorými reaguje na argumenty navrhovateľa v odvolaní.

Odvolací súd v konaní preskúmal napadnutý rozsudok týkajúci priznanej výšky úroku z omeškania a v časti zamietnutia uplatneného nároku na úrok z úveru za obdobie po zosplatnení úveru.

Vzhľadom na tvrdenia navrhovateľa v odvolaní odvolací súd konštatuje, že pokiaľ ide o predmet konania navrhovateľ podaním došlým súdu dňa 25. 11. 2013 uviedol, že pri vyhotovovaní žaloby zo dňa 06. 11. 2013 došlo k chybe v písaní, keď v časti požadovaných úrokov z omeškania navrhovateľ uviedol omylom sumu 8,05 % ročne namiesto 7,05 % ročne. Zároveň navrhovateľ uviedol, že berie žalobu v časti úroku z omeškania zo sumy 15 942,87 Kč od 16. 10. 2013 do zaplatenia späť vo výške 1% ročne a požaduje úrok vo výške 7,05 % ročne. Teda žiadal rozhodnúť tak, že odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi čiastku 15 942,87 Kč,

- kapitalizovaný úrok vo výške 2 858,73 Kč,
- kapitalizovaný úrok z omeškania vo výške 1 798,04 Kč,
- úrok 10,9 % ročne z čiastky 14 246,20 Kč od 16. 10. 2013 do zaplatenia,
- zákonný úrok z omeškania zo sumy 15 942,87 Kč od 16. 10. 2013 do zaplatenia vo výške 7,05 % ročne,
- trovy konania.

Okresný súd následne vydal na základe takto upraveného návrhu v súlade s § 172 ods. 6 OSP v rozsahu, ktorý vyplýval z navrhovateľom uskutočneného posledného podania pred vydaním platobného rozkazu platobný rozkaz.

O podaniach navrhovateľa (zmena návrhu, čiastočné späťvzatie návrhu na začatie konania) súd podľa § 172 ods. 6 OSP osobitne nerozhoduje, ak o návrhu na začatie konania rozhodne platobným rozkazom; v konaní nasledujúcom po vydaní platobného rozkazu je predmetom konania takto upravený posledný návrh.

V prejednávanej veci je nesporné, že predmetom konania je nárok vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy, spotrebiteľského úveru.

Súd prvého stupňa správne aplikoval na zmluvný vzťah a dohodnuté podmienky v zmluve o úvere zákony Českej republiky.

Pokiaľ ide o nepriznanie úrokov z úveru po zosplatnení úveru odvolací súd sa stotožňuje s právnymi závermi súdu prvého stupňa. Úroky z úveru predstavujú odplatu alebo cenu plnenia tak ako sa to konštatuje v súdnej praxi, avšak povinnosť dlžníka platiť úroky z úveru počas celej doby, po ktorú tento úver, teda požičané finančné prostriedky neboli vrátené veriteľovi má svoje limity v tom zmysle, že táto zásada platí až do tzv. splatnosti úveru, pretože po zosplatnení úveru nastupujú sankčné úroky z omeškania, tak ako to správne ustálil aj súd prvého stupňa.

Z obsahu spisu je nesporné, že k zosplatneniu úveru došlo 15. 04. 2012 z dôvodu, že odporca si neplnil svoje povinnosti, teda následne dňom 16. 04. 2012 už nemožno priznať navrhovateľovi nárok na úroky z úveru, ale má nárok len na sankčné úroky z omeškania. V opačnom prípade by došlo ku kumulácii nepriaznivého postihu dlžníka ako spotrebiteľa, vo vzťahu ku ktorému by sa kumulatívne požadovalo zaplatenie úrokov z úveru ako aj úrokov z omeškania, hoci práve úroky z omeškania, ktoré sa aplikujú práve v prípade, ak nedochádza k riadnemu splateniu úveru, nahradzujú úroky z úveru a majú zároveň aj sankčnú povahu.

Kumulácia úrokov z úveru, ako aj úrokov z omeškania v zmysle vyššie uvedeného by predstavovala neúmernú a neprijateľnú záťaž pre dlžníka ako spotrebiteľa. Výklad zákona, tak, že nie je nárok na úrok z úveru po jeho zosplatnení je nepochybne potrebné aplikovať v spotrebiteľských vzťahoch a je v súlade aj s ust. § 497 Obchodného zákonníka č. 513/1991 Zb., podľa ktorého zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky. Platenie úrokov z úveru je

dôvodné len do doby splatnosti úveru, t. j. do doby, do ktorej bol dlžník povinný predmetné finančné prostriedky vrátiť. Dlžník platí úroky do splatnosti úveru. Po tomto období t. j. po splatnosti úveru už platí úroky z omeškania. V prípade úrokov z omeškania ide o odlišný inštitút oproti odplateným úrokom, ktorý má sankčnú povahu, pričom v občianskoprávných veciach je jeho výška - strop limitovaný. Za čas po splatnosti úveru má veriteľ právo na úroky z omeškania vo výške stanovenej všeobecne záväzným právnym predpisom. Akékoľvek navyšovanie úrokov z omeškania sa dostáva do rozporu so zákonom. Takýmto neprípustným navyšovaním úrokov z omeškania je aj právna konštrukcia navýšenia úrokov z omeškania o úroky za úver, napr. zmluvnou podmienkou o platení úrokov za úver do zaplatenia aj po splatnosti úveru, a teda počas omeškania.

Podľa navrhovateľa úverová zmluva uzatvorená medzi účastníkmi a ustanovenia zmluvy o úvere čl. 1.5. a 1.7. umožňujú požadovať úroky aj po zosplatnení, nakoľko je v týchto ustanoveniach dohodnuté, že splátky istiny po termíne splatnosti budú ďalej úročené úrokovou sadzbou uvedenou v čl. 1.5. zmluvy o úvere a k tomu navyše sadzbou úrokov z omeškania. Odvolací súd udáva, že ak by dodávateľ v úverovej zmluve preformuloval spotrebiteľovi - odporcovi spotrebiteľskú klauzulu, podľa ktorej by mal odporca platiť po splatnosti, a teda po vzniku omeškania nie len úroky z omeškania, ale ďalej aj odplatené úroky, je to potrebné hodnotiť ako ďalšiu cenu úveru. Pokiaľ sú tieto úroky z úveru požadované aj po splatnosti, tak takéto dojednanie nemožno hodnotiť ako súladné so zákonom, pretože dochádza k prevýšeniu zákonom stanovenej výšky úrokov z omeškania. Odvolací súd tiež poukazuje na skutočnosť, že v tomto konkrétnom prípade zmluvné ustanovenie, na ktoré sa odvoláva navrhovateľ jednoznačne hovorí o splátkach istiny po termíne splatnosti. V danom prípade sa však už nejedná o omeškание so zaplatením splátok istiny, ale o omeškание so zaplatením celkovej pohľadávky úveru po zosplatnení.

Pokiaľ navrhovateľ v odvolaní argumentuje, že zmluva mu umožňuje uplatňovať súčasne tak úroky, ako aj úroky z omeškania z jednej a tej istej istiny, v tejto časti by bolo dojednanie v úverovej zmluve neplatné. Takáto konštrukcia indikuje zámer veriteľa dosiahnuť vyššiu sankciu než ako predstavujú úroky z omeškania. Odplatené úroky však sankčnú povahu nemajú a uvedená konštrukcia by preto bola neprijateľná.

Prvostupňový súd v predmetnej veci správne uzavrel, že podľa ustálenej súdnej praxe (rozhodnutie NS SR sp. zn. 4Obo 143/98) vyplýva, že dohodnuté úroky (zmluvné úroky) z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu (jeho splátok). Od splatnosti je dlžník v omeškani a musí platiť úroky z omeškania. Tento záver Najvyššieho súdu Slovenskej republiky je logický, pretože v opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťažaniu a to jednak v podobe úrokov z úveru ako aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahu medzi účastníkmi. Odvolací súd poukazuje aj na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove z 30. 06. 2015 sp. zn. 6Co/190/2014.

Správne situáciu vyhodnotil súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia a v závislosti od toho upravil sumy, ktoré je možné priznať navrhovateľovi a správne uzavrel, že nie je možné priznať úroky z úveru za čas po splatnosti celého úveru, pokiaľ tu nastupuje režim platenia úrokov z omeškania.

Pokiaľ navrhovateľ namietal, že prvostupňový súd nesprávne rozhodol o výške úroku z omeškania vo výške 7,05 % ročne, hoci navrhovateľ v žalobe požadoval priznanie úrokov vo výške 8,05 % ročne, odvolací súd poukazuje na to, že zo strany navrhovateľa došlo podaním došlým súdu dňa 25. 11. 2013 k späťvzatiu časti návrhu, s čím sa okresný súd vysporiadal v súlade s § 172 ods. 6 Občianskeho súdneho poriadku, pričom v občianskom súdnom konaní je súd viazaný návrhom na začatie konania a preto nemôže navrhovateľovi priznať viac, než žiadal v žalobnom petite (§ 79 ods. 1 OSP). V danom prípade nejde o prípad uvedený v § 153 ods. 2 OSP, ktoré dovoľuje súdu prekročiť návrhy účastníkov a prisúdiť viac. A teda aj v tejto časti prvostupňový súd rozhodol správne v súlade s návrhom navrhovateľa (po úprave návrhu).

V danej veci odvolací súd nezistil žiadne okolnosti, ktoré by spochybňovali správnosť rozsudku súdu prvého stupňa. Z obsahu spisu vyplýva, že procesný súd správne postupoval v časti, ktorou zamietol návrh a ktorá bola predmetom odvolacieho konania. Dôvody, pre ktoré tak urobil, okresný súd správne rozobral v odôvodnení svojho rozsudku. Vzhľadom na uvedené súd rozsudok okresného súdu potvrdil.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 OSP v spojení s ust. § 142 ods. 1 OSP. Úspešnému odporcovi žiadne preukázateľné trovy spojené s odvolacím konaním nevznikli, preto mu odvolací súd ich náhradu nepriznal.

O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.